

Люмила Балабанова
Ludmila Balabanova

Слънчогледова нива
хайбун

Sunflower Field
haibun

Издателство Жанет 45

е носител на националните награди:

Христо Г. Данов – за принос в националната книжовна култура:

в категория Българска художествена литература (2002);

в категория Издание за деца (2007);

в категория Разпространение на българската книга (2011)

Златен лъв на Асоциация *Българска книга*:

за цялостен принос в издаването на съвременна българска литература (2002);

за оформление и полиграфическо изпълнение (2005);

за динамична културна и издателска политика (2014);

за най-добър издателски проект (2016);

за цялостна политика и забележителни постижения в изданията за деца (2017)

Константин Константинов – за принос (2005) и цялостен принос в книгоиздаването за деца (2018)

Южна пролет – за най-голям принос в издаването на дебютна литература (2018)

и Наградата на ЮНЕСКО – Първи световен конкурс по дизайн на книгата, Франкфурт (2003)

© Людмила Балабанова, автор, 2019

© Ирина Каракехайова, илюстрации, 2019

© Издателство Жанет 45, 2019

ISBN

Людмила Балабанова
Ludmila Balabanova

Слънчогледова нива
хайбун

Sunflower Field
haibun

На Яна,
която знае вече всички тайни.

To Yana,
who already knows all the secrets.

Хайбун

Съвременният хайбун най-често се определя като комбинация от проза и хайку поезия. Прозата може да бъде написана в какъвто и да е стил (от притча до фентъзи, често с тенденция към стихотворение в проза), но трябва да отговаря на критериите на хайку естетиката. Това означава, най-общо, пределна изчистеност и простота, конкретна образност, пестеливост на изразните средства, избягване на абстракциите и излишните „украси“ на речта. Всяка дума е натоварена с дълбоко значение и многословието е недопустимо. Интелектуалните размисли не се приемат добре, както и директно споделените идеи. Подобно на хайку, прозата действа с внушения чрез образи и кратки истории без коментар, които обикновено съдържат скрита глобална метафора. Заглавието е много важно и често подкрепя метафората на творбата.

Особено внимание се обръща на отношението между прозата и хайку. Стихотворението не е илюстрация на прозата. Понякога то може да повтаря идеята, но с изяснението на поезията. Мно-

го често връзката е отместена толкова много, че на пръв поглед включеното хайку изглежда съвсем откъснато от текста на разказа. Целта е да се стимулира въображението на читателя, за да се открият по-дълбоки връзки и сложни отношения. Хайку стихотворението може да засилва скритата емоция, да подчертава темата в прозата по неочакван начин и от различен ъгъл, а може и да се противопоставя на някаква идея, която се долавя в прозата, като издига цялата композиция на по-високо ниво.

Хайбунът е фина и изтънчена литература. Ако хайку поезията е изкуство на дълбоките внушения и едва загатнатите връзки, хайбунът работи на още едно ниво в тази посока.

Определението за хайку е в сила и за хайбуна: този текст не е прозрение, споделено от автора, а покана към читателя да постигне свое собствено просветление.

А. Б.

Haibun

Contemporary haibun is most often defined as a combination of prose and haiku poetry. Prose may be written in any style (from parable to fantasy, often tending towards prose poem), but must meet the criteria of haiku aesthetics. This means, in general, ultimate brevity and simplicity, concrete imagery without abstraction and unnecessary figures of speech. Every word is very important, and verbiage is unacceptable. Intellectual reflections are avoided as well as directly shared ideas. Like haiku, haibun prose works with inspiration through images and short stories without comment, and usually contains a hidden global metaphor. The title is very important and often associated with the work's metaphor.

The connection between prose and haiku is particularly important. The poem is not an illustration of prose. Sometimes it can repeat the idea of prose, but with the grace of poetry. Very often, the link has been shifted so much that at first glance it seems to be quite

detached from the narrative text. The aim is to stimulate the imagination and sensibility of the reader to find deeper relationships and complex connections. The embedded haiku can enhance the hidden emotion, support the theme of the prose in unexpected ways and from a different point of view, and perhaps oppose an idea that is perceived in the prose, raising the entire composition to a higher level.

Haibun is subtle and sophisticated literature. If haiku poetry is an art of deep suggestions and barely hinted relations, haibun works on a deeper level in that direction.

The definition of haiku can also be applied to haibun: this piece is not an insight shared by the author, but an invitation to the reader to achieve his own enlightenment.

L. B.

Разстояния

между звездите невидими звезди

Дълбокото звездно небе. Гледаме го без да различаваме звезди и планети, близки и далечни слънца. Без да знаем дали едва забележимите звезди са много малки или огромни, но много далечни. Или дори вече мъртви. Някъде сред всичко това сме и ние, с една малка и незначителна, но близка звезда.

слънчогледова нива
слънцето е пуснало
корени в небето

Distances

between the stars invisible stars

The deep starry sky. We look at it without distinguishing stars and planets, nearby and distant suns. Without knowing if the barely visible stars are very small or huge, but very distant. Or even dead. Somewhere among all that, we are, with a small and insignificant but close star.

sunflower field
the sun rooted
in the sky

Спирала

Събуждам се късно в това неделно утро в самото начало на зимата. Някъде свири радио. Чувам бодра мелодия, но не разбирам текста. Постепенно долавям само думите: „всичко започва от днес... всичко започва от днес...“ Дръпвам пердето. Вали сняг. Първият сняг за тази зима. Синът ми е станал и вече играе навън. Навярно е валило през цялата нощ, защото всичко е покрито – дърветата, малката полянка пред входа, пейките. Светът е като новороден. Песента още не е свършила и приятният женски глас се опитва да ме убеди: „всичко започва от днес... всичко започва от днес...“

отново сняг
колко са пораснали
стъпките на сина ми

Helix

I wake late on that Sunday morning in the very beginning of winter. A radio plays somewhere. I hear a jolly melody but don't understand the text. A little later I grasp only the words: "everything begins from today... everything begins from today..." I draw the curtains. It is snowing. The first snow that winter. My son has gotten up and is playing outside. It has probably been snowing all night because everything is covered – the trees, the lawn in front of the door, the benches. The world is as if newly born. The song is not over yet and the pleasant woman's voice tries to pursue me: "everything begins from today... everything begins from today..."

snow again
how much my son's footprints
have grown

Слънчево затъмнение

Тази снимка разделя семейния албум на две. Направена е в двора, пред къщата. Майка ми, сестра ми и аз. Баща ми очевидно е зад фотоапарата. Аз и сестра ми сме на девет и седем години. Разликата във възрастта ни почти не личи. Приличаме си много – русокоси и слаби, с еднакви летни рокли и със смешни тъмни очила. Майка ми е без очила. Очите ѝ огряват притъмнялата градина.

Малко по-рано сме гледали слънчево затъмнение. За мен и за сестра ми това е първото затъмнение. Дали са ни специални очила. Никога няма да забравя това, което съм видяла. Черна сянка пълзи по слънцето, докато го покрие до половината. Слънцето е разделено на две. Остава да грее само едната половина. Другата е черна, с красив ореол от светлина.

Аз още не знам, че само след седмица лекарите ще открият тежката болест на сестра ми. Още не знам, че тя ще прекара много месеци в болница и че борбата за живота ѝ ще става все по-трудна. Не знам, че това е последната снимка на майка ми, преди очите ѝ да помръкнат и да останат завинаги тъжни.

Млечният път...
гецата които си отиват
преди да пораснат

Solar Eclipse

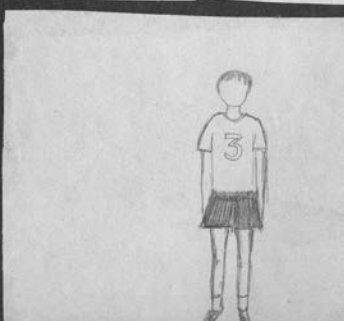
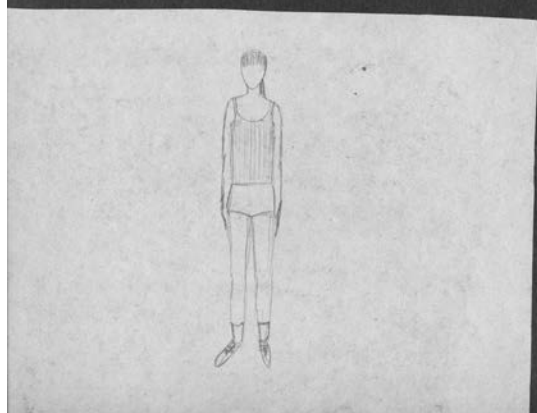
This photo divides the family album in two. My mother, my sister and me. We are in the yard, in front of the house. My father is apparently behind the camera. My sister and I are around seven and nine years old. The difference in the age is almost invisible. We look very much alike – blond and slender, wearing summer dresses and huge funny sunglasses. My mother is without glasses and her shining eyes illuminate the darkened garden.

A little earlier we watched the solar eclipse. It was the first eclipse for me and for my sister. We were given special glasses. I never forgot what I saw. *A black shadow was creeping over the sun till it covered half of it. The sun was split in two. Only one half remained shining. The other was black with a beautiful halo of light.*

I don't know yet that only in a week the doctors will find out my sister is seriously ill. I don't know she will spend many months in the hospital and the struggle for her life will become more and more difficult. I don't know this will be the last picture of my mother before her eyes lose their light and remain sad forever.

Milky Way...
children who never grew up
passing there

Шоколад

Майка ми работеше в шоколадова фабрика. В онези години нямаше много пари за сладкиши, а беше забранено да се изнася навън. На един коледен празник разрешиха децата на работниците да посетят фабриката и да ядат колкото искат шоколад. Спомням си огромните казани, пълни с шоколадова маса, острия мирис, който идваше от печите, камарите опаковани шоколади. Врхлетяна от този „рог на изобилието“, не можах да изям и едно парченце.

скалиста планина
дори едно гърво
е гора

Chocolate

My mother worked in a chocolate factory, but we didn't have enough money for sweets and she wasn't allowed to take home samples for her family. One Christmas, the employees' children were allowed to visit and eat as much as they want. I remember the huge bowls filled with chocolate syrup, the sharp smell coming from the ovens, the enormous heap of packed chocolate bars. Overwhelmed by that "horn of plenty", I couldn't eat even one piece.

rocky mountain
even a single tree
is a forest

Отвъд физиката

Вървим с баща ми по нашата улица. Тук съм израснала и познавам всеки камък и всяко гърво. Наближаваме плитката вдлъбнатина в тротоара, пред входа на болницата. Когато бях на пет, един човек се хвърли от последния етаж. Оттогава е тази вдлъбнатина.

Питам баща ми дали си спомня. Той ме поглежда смаяно. Казва *Голяма си вече. Учила си физика. Чо-вешкото тяло не може да издълбае камъка. Тротоарът е по-нисък, за да могат да минават линейките.*

Вглеждам се внимателно. Да, трябва да е за линейките. Никакви следи от него. Не съм съвсем сигурна, че си спомням добре. Може да е полетял направо към небето.

отвъд екватора –
други са съзвездията
в южното небе

Beyond Physics

My father and I are walking down the street. It is our street. I have grown up there and know every stone and every tree. We are approaching the concave pavement in front of the hospital's entrance. When I was five a man jumped from the top floor. The concavity has been there since then.

I ask my father if he remembers. He looks at me in astonishment. He says *You are grown up. You have learned physics. The human body can't make a concavity in the stone. The pavement is lower so the ambulances can pass.*

I look at the details. Yes, it is for the ambulances. No trace of him. I'm not sure if I remember. He might have flown straight up into the heaven.

beyond the equator –
there are other stars
in the sky

Зайченцето Бяло

Вчера намерихме бялото зайче на сина ми и неговия приятел мъртво.

Спомням си как го донесоха вкъщи преди шест години. Бяха го купили двамата и ме молеха да живея у нас. Ще стана по-отговорен убеждаваше ме синът ми. А аз се сетих как някога го приспивах с песента за Зайченцето Бяло. Синът ми не заспиваше вече с детски песнички и онова зайче отдавна не беше с нас двамата. Добре, да го наречем Зайченцето Бяло предложих аз.

Следващите седмици, месеци и години приятелят на сина ми прекарваше цялото си свободно време у нас. Забавляваха се тримата със Зайченцето Бяло и от стаята им долиташе смях и оглушителна музика. Защо ли тийнейджърите засилват звука толкова много?

Сега двамата учат в различни университети и се виждат рядко. Зайченцето Бяло остаря и понякога боледуваше. Тогава те оставяха всичко друго и го водеха при ветеринаря. След това се връщаха вкъщи, занасяха го в тяхната стая и мълчаливо го галеха. Преди да се разделят си обещаваха, че ще се видят, ще отидат на Витоша, както някога, или ще поизграят футбол. Но бяха толкова заети.

Днес тръгват замислени към планината, за да оставят Зайченцето Бяло завинаги там.

кула с часовник
тук вятърът
никога не спира

Little White Bunny

Yesterday we found my son's and his friend's white bunny dead.

I remember them bringing him six years ago. They had bought him together and asked me to let him live with us. *I'll become more responsible* my son tried to convince me. And I remembered how I used to put him to sleep, when he was little, with the song about a little white bunny. My son didn't go to sleep with lullabies any more and that bunny hadn't been with us for a long time. *Let's call him Little White Bunny* I suggested.

In the next weeks, months and years my son's friend would spend all his free time at our home. They had fun with *Little White Bunny*. Laughter and loud music came from their room. Why do teenagers always play the music so loud?

Now both of them study at different universities and see each other rarely. *Little White Bunny* got old and was sometimes sick. Then they would drop everything and take him to the vet. After that they would come back home, take him to their room and silently caress him. Before they part they would promise each other to meet again – to go to the mountain as before or play football. But they were very busy.

Today they set off thoughtfully for the mountain to leave *Little White Bunny* there forever.

clock tower
here the wind
never stops

Сняг

Лежах в леглото с висока температура, когато ми се обади. Не му казах, че съм болна. Облякох бялото си палто и излязох навън. Валеше сняг и бързо покриваше всичко. Снежинките се стопяваха веднага по лицето ми. Чакаше ме в близката квартална градинка, облечен с бяло яке. Когато ме презгърна, каза *Какъв горещ снежен човек!*

Минаха години оттогава. Сняг покриваше земята и се стопяваше. Нашите приятели се женеха и се разделяха, заминаваха и се връщаха от далечни страни. А ние останахме в покритата със сняг квартална градинка – двама снежни човеци, които се целуват за първи път.

януарски следобед
мелодията
от един черно-бял филм

Snow

I was in bed with a high temperature, when he called. I didn't tell him I was ill. I stood up, put on my white coat and went outside. It was snowing and the snow covered everything. The snowflakes melted on my face immediately. He was waiting for me in the small garden not far from my house. He wore a white jacket. When he hugged me, he said *What a hot snowman!*

Many years have gone since then. Snow has covered the earth and melted. Our friends married and divorced, went to and arrived from distant countries. And we remained in the small garden, covered with fresh snow – two snowmen, kissing each other for the first time.

January afternoon
the melody from
a black-and-white film

Случайна среща

Тя чака на тротоара пред кафенето и се взира в неговия осветен прозорец. Той свършва работа по различно време – понякога в пет, понякога в осем. Тя не може да седне вътре в кафенето, защото прозорецът не се вижда добре оттам. Понякога е студено, понякога вали дъжд или сняг. Тази вечер е топло за края на февруари. Чака светлината в прозореца да угасне. Тогава тръгва по първата улица вдясно. Върви бързо пет минути, после се обръща и с небрежна походка тръгва обратно. Знае, че ще го срещне. Знае, че след работата в редакцията се отбива в кафенето на журналистите, по-надолу на същата улица.

Този път е сам. Изглежда приятно изненадан, че я среща и предлага да изпият по едно кафе. Тя колебливо се съгласява и избягва погледа му. Следва математика и разбира от теория на вероятностите. Да срещаш някого случайно два пъти в седмицата е невъзможно според всички формули. Добре че е журналист и не е учил теория на вероятностите. В светлите летни вечери никога не го среща. Миналото лято го срещна само веднъж и той разсеяно я попита *Ти къде се изгуби?*

В кафенето никога не са сами. Той има много приятели и винаги някой сяда на тяхната маса. И сега сядат двама, после още един. Започва разговор, който тя няма да си спомня после. Слуша гласа му, диша един и същи въздух с него. Той понякога бърза, защото някое от децата му е болно или заради нещо друго. Когато се е оженил, тя е била на дванадесет. Тази вечер не бърза и остават до по-късно. Изпраща я до спирката на метрото. Разказва ѝ нещо. Тя съжалява, че не се прибира с автобус. Автобусите понякога закъсняват. Влаковете на метрото са винаги точни.

метличина в нивата тази любов в очите ѝ

Accidental Meeting

She waits in front of the café at the square and stares at the light of his window. He finishes work at different times – sometimes at 5, sometimes at 8. She cannot sit in the café because from there she can't see the window very well. Sometimes it's cold, sometimes it's raining or snowing. This evening it's warm for the end of February. She waits for the light in the window to disappear. Then she takes the first street to the right. She walks fast for five minutes; after that she turns around and, walking carelessly, goes back. She knows she is going to meet him. She knows that after work he stops at the café of the journalists farther down the same street.

This time he is alone. He seems pleasantly surprised to see her and suggests going for a cup of coffee. She hesitantly accepts, avoiding his look. She studies mathematics and knows about the theory of probability. To meet somebody by chance twice a week is impossible according to all formulas. It's good he is a journalist and hasn't studied probability theory. In the light summer evenings she never meets him. Last summer she met him only once and he absentmindedly asked her *Where have you been?*

In the café they are never alone. He has a lot of friends, and somebody always sits at their table. Now two men sit and then one more. A conversation begins which she will not remember afterwards. She listens to his voice, breathes the same air with him. He is sometimes in a hurry because one of his children is sick or there is something else. When he got married she was twelve. This evening he is not in a hurry and they stay till later. He walks her to the subway station. He is telling a story. She is sorry she doesn't take a bus. Buses are sometimes late. The subway trains are always on time.

cornflowers in crop fields that love fills her eyes

Раздяла

Една приятелка ми разказва за развода си. Най-тъжното казва тя е разделянето на това, което до вчера беше „наше“ на „твое“ и „мое“.

разделяме си луната
светлата половина за теб
тъмната за мен

Parting

A friend of mine tells me about her divorce. *The saddest thing she says is dividing what was till yesterday “ours” to “yours” and “mine.”*

sharing the moon
the light part for you
the dark for me

Днес

Утрото е диво – роса върху следи от зъби. Аз избирам росата. Слънцето се опитва да опитоми този ден – но не за дълго. Започва да ръми – росата се преселва в някакви други селения. След нея остават тъжни следи, но вятърът ги разнася. Пътят лъкатуши между облите хълмове. После по склона на пръсти се спуска нощта. Запалваме светлините – с надежда за утре.

моята звезда
на светлинни години от мен...
светулки

Today

Morning is wild – dew drops on tooth marks. I choose the dew. The sun tries to tame this day – but not for long. It starts to drizzle – the dew migrates to some other spaces. After it there remain sad traces, but the wind dries them. The road meanders between round hills. Then the night tiptoes down the slope. We turn the lights on – in hopes of tomorrow.

my star
light years away...
fireflies

Личен разговор

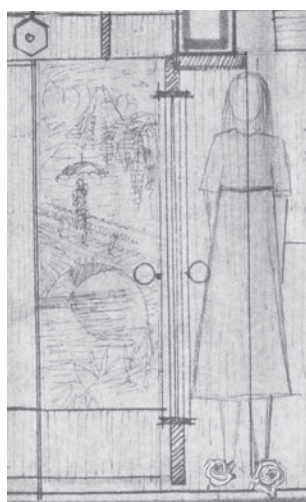
По това време, около обед, в метрото има малко хора. До мен сяда млад мъж и изважда мобилен телефон. Звъни на приятелката си и предлага да се срещнат. Тя очевидно отказва. Той настоява. Без да искам чувам разговора. По неговите думи отгатвам нейните. Тя навярно се оправдава със заетост. Той ѝ припомня, че досега винаги е имала време за него. Тя се оплаква от някаква изневяра. Той смутено се извинява с недоразумение. Разменят още няколко обвинения и оправдания. На следващата спирка той казва, че е по-добре да се разделят. Тя изглежда не се съгласява. Още една спирка и вече знам цялата им кратка история. Той пак предлага да се разделят. Този път тя явно се съгласява. Казва ѝ сбогом и затваря. Когато влакът спира отново, слиза и изчезва в тълпата.

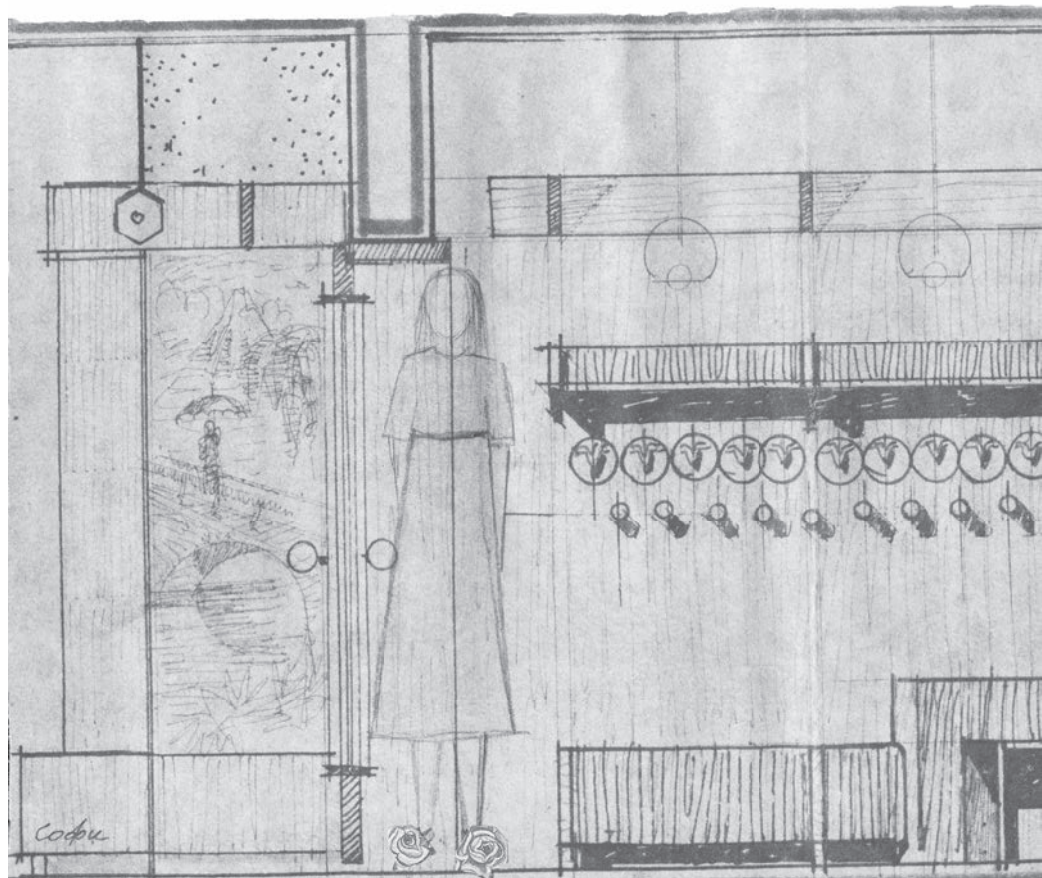
среднощна мелодия
неговата тайна любов
от толкова много години

A Private Conversation

It is around noon and there are few people on the train. A young man sits next to me and takes out his mobile phone. He calls his girlfriend and suggests they meet. She apparently refuses. He insists. I can't help overhearing the conversation. I can guess what she is saying from his words. She probably tells him she is busy. He reminds her that she has always had time for him so far. She accuses him of cheating. He mumbles something about a misunderstanding. They exchange a few more accusations and excuses. By the next stop he is already saying they had better split up. It seems she disagrees. One more stop and he again suggests breaking up. This time she obviously agrees. So, *farewell*, he says and hangs up. When the train stops again, he gets off and disappears into the crowd.

midnight melody
his secret love
for so many years

Изкуствени сълзи

След като презледа очите ми, докторът каза нищо *сериозно* и ми даде рецепта за изкуствени сълзи.

На първата аптека няма. На втората и третата също. Явно много хора се нуждаят от изкуствени сълзи. Докторът беше споменал нещо за компютрите...

срещу супермаркета
малко магазинче
за био храни

Artificial Tears

After examining my eyes, the doctor said *nothing serious* and gave me a prescription for artificial tears.

At the first pharmacy there are no artificial tears. Neither at the second nor at the third. Obviously, many people need artificial tears. The doctor had mentioned something about computers...

against the supermarket
a little shop
for organic food

Без часовник

Малката стрелка на часовника ми се счупи.
Голямата напразно препуска. Не може да измерва
времето сама.

Слънцето залязва. Небето потъмнява. Вечер-
ницата изгрява.

лятна нощ
секундите на светулката
светят

Without a Watch

The short hand of my watch becomes broken. The long hand races in vain. It's not able to measure time by itself.

The sun goes down. The sky darkens. The evening star rises.

summer night
the firefly's seconds
shine

Слънчогледова нива

Той проси на улицата, пред супермаркета. Възрастен мъж, облечен със стари и мръсни дрехи. Всеки път разказва различна история – ту жена му е болна, ту дъщеря му е избягала с някого и нямат пари да гледат внучето. Винаги бързам и не изслушвам историята до края. Пускам някоя монета в шанката и отминавам. Никога не ме гледа. Сигурно знае какво си мисля.

час пик
бегли сенки на минувачи
едва ме докосват

Този път не бързам и решавам да чуя цялата история. Накрая, той вдига глава и ме поглежда за първи път. Разбирам, че това е истинската му история. Очите му са сини като на баща ми. Моят баща, с чиста рица, със сако и вратовръзка дори вкъщи, дори когато вече беше много болен. Достойнството, *моего момиче, достойнството преди всичко.*

загледани
в залязващото слънце
един просяк и аз

Sunflower Field

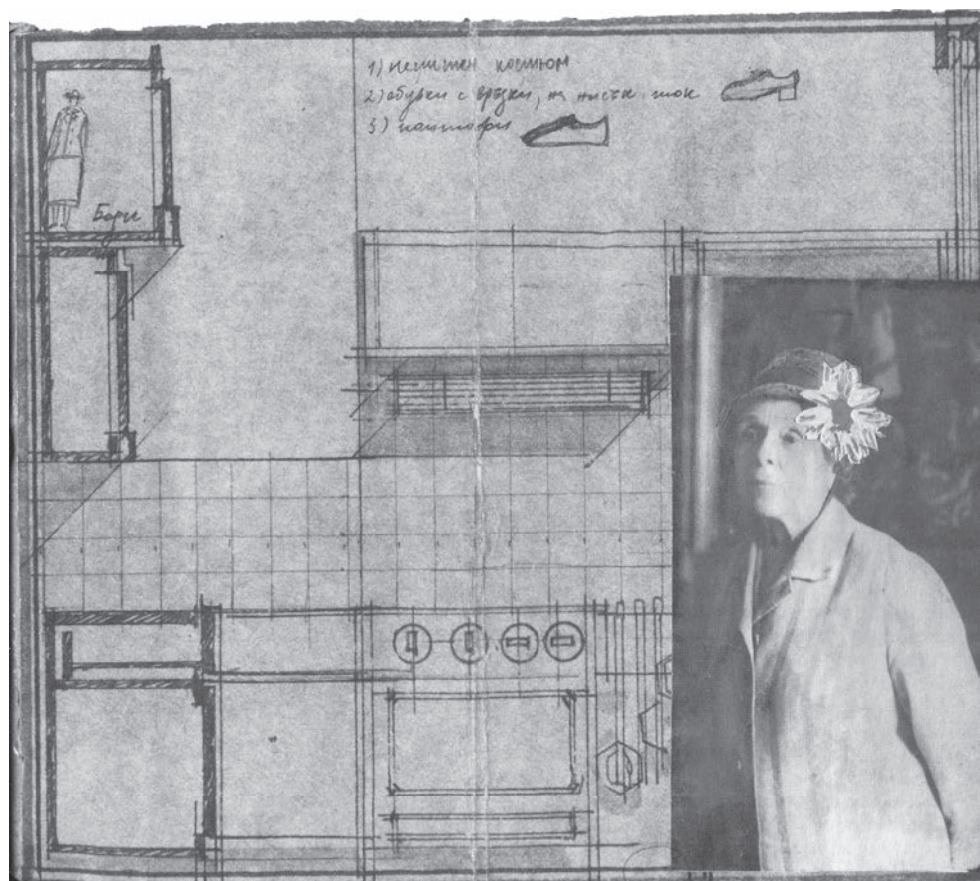
He begs in the street in front of the supermarket.
Old man, wearing worn out and dirty clothes. Every
time he tells a different story – sometimes his wife is ill,
sometimes his daughter has vanished and they have no
money to look after the grandson. I'm always in a hurry
and never listen to him till the end of the story. I drop
a coin in his hat and pass by. He never looks at me. He
probably knows what I think about his stories.

rush hour
swift shadows of passers by
barely touch me

This time I'm not in a hurry and decide to hear his
whole story. Finally he looks at me for the first time. I
understand it is his true story. His eyes are blue like
my father's. My father, wearing a clean shirt, jacket and
tie even at home, even when he was already very ill.
Dignity, my daughter, dignity before all!

looking
at the setting sun
a beggar and i

Заслепяваща светлина

През това лято съм далеко на север, на хиляди километри от моята Родина, в малкия датски град Сънебо.

Слънцето бавно залязва – един от онези дълги северни залези, когато светлината като че ли се колебае дали да се оттегли за няколко часа. Крайбрежната алея и площадчето с каменния конник са необичайно оживени.

Замлеждам се в малкия гърбен кей на плажа. Там нещо интересно привлича вниманието ми. На отдалечения му край се образува блестящо, светло петно, което прави всичко, попаднало в него, невидимо. Дали е странна игра на отраженията от водата, или ефект от косото греење на слънцето, точно на нивото на очите, но се получава една „светла дупка“, която подобно на „черната дупка“ поглъща всичко. Чайка прелита оттам и за миг изчезва. Малко момче се затичва и преди да се хвърли в студената вода изчезва за няколко секунди. Тогава се появява тъмнокоса жена, минава бързо по кея и изчезва в „светлата дупка“. Не я виждам, по-скоро отгатвам, че е там, изложила тялото си на слънчевите лъчи. Изглежда като че ли „светлата дупка“ я поглъща завинаги.

звученето на *мама*
на чужд език
северно слънце

Dazzling Light

This summer I am far in the North, away from my country, in the small Danish town of Sonderborg.

The sun is setting – one of these long northern sunsets, when light seems to hesitate whether to withdraw for a few hours. The seafront walking path and the small square with the stone rider are both unusually crowded.

I'm looking at the small wooden quay at the beach. There's something interesting which draws my attention. At its far end a shiny, bright spot is forming, and everything that gets inside it, becomes invisible. Whether this is a strange game of the reflections from the water or an effect from the direct sunshine exactly at eye level, there is a "bright hole" which, similar to a "black hole", engulfs everything. A seagull flies through it and disappears for an instant. A small boy rushes and disappears for a few seconds before diving in the cold water. Then a dark-haired woman appears, passes quickly on the quay and disappears into the "bright hole". I can't see her I only guess she's there, exposing her body to the sunbeams. It seems to me the "bright hole" engulfs her forever.

the sound of *mom*
in a foreign language
northern sun

Сезони

Тя се изкачва по откритата стълба на съседния хотел и носи заспало дете в ръцете си. От балкона, където седя и я наблюдавам, детето не се вижда добре, но предполагам, че е момченце на година или две. Сигурно е заспало на плажа и тя внимателно го занася в стаята. В плавните ѝ стъпки, в движенията ѝ се долавя дълбока нежност. Усещам я през разстоянието, което ни дели.

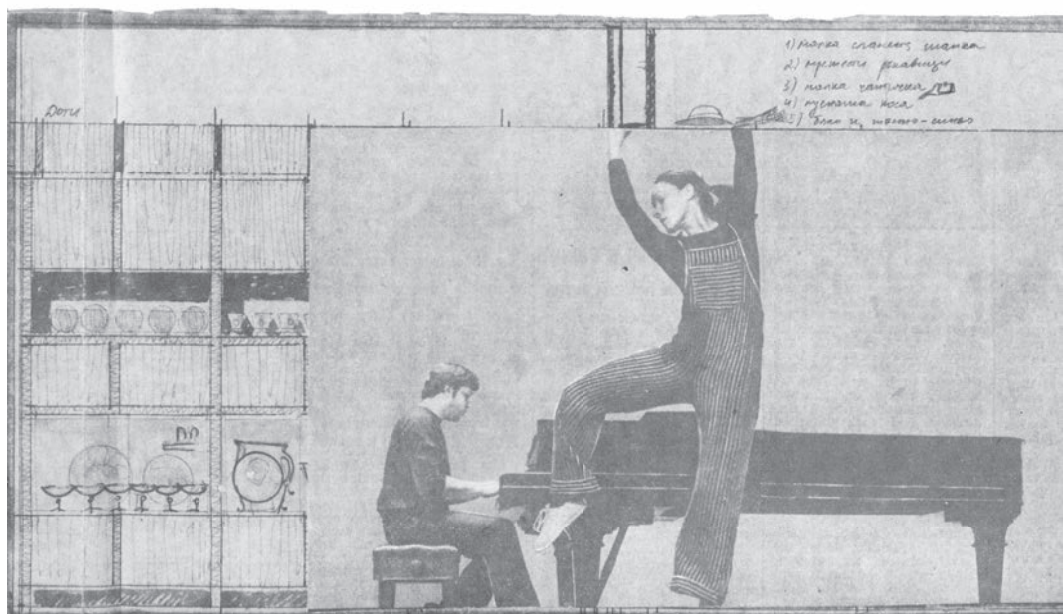
разпилени глухарчета...
днес едно врабче
ми каза *мамо*

Seasons

She is climbing the open staircase of the next hotel and is carrying a sleeping child in her arms. From the balcony where I am sitting and watching, you cannot see the child well, but I suppose it is a boy, one or two years old. Probably he fell asleep at the beach and she is carefully carrying him to the room. In her gentle steps, in her movements you can perceive deep tenderness. I feel it through the distance that separates us.

blown dandelions...
today a sparrow
called me Mom

- 1) группа стульев, скамья
2) группа стульев, скамья
3) группа стульев, скамья
4) группа стульев, скамья
5) группа стульев, скамья

Вятър

След есенните пожари, в които изгоря зелената катедрала на лятото, преди бялото знаме на зимата...

листопад
любими да видим Венеция
преди да потъне

Wind

After the autumn fires which burned down the
green cathedral of the summer, before the white flag
of the winter...

leaf fall
my love let's see Venice
before it sinks

Майка

Нейната главна професия беше „майка“. Готвеше обяд и вечеря. Четеше ни приказки. Рисуваше любимите ни герои с цветни моливи. Вечер ни приспиваше с песни. Отговаряше на всичките ни въпроси. С един голям портокал и една зелена ябълка ни обясняваше как земята се върти около слънцето, защо има ден и нощ, защо след пролетта идва лято, после есен, зима...

сега храни луната
със светлина да расте...
зимна нощ

Mother

Her main profession was “mother.” She cooked lunch and dinner, read fairy tales aloud to us, drew with colored pencils our favorite heroes. At night she sang lullabies to put us to sleep. She answered all our questions. Using a big orange and a green apple, she explained to us how the earth revolves around the sun, why we have day and night, why after spring comes summer, then autumn, winter...

now feeding light
to the waxing moon...
winter night

Стара снимка

семеен албум
светлини на профучаващ влак
в нощта

Често гледам една стара, пожълтяла снимка. Майка ми, баща ми и аз. Те са много млади. Аз съм на една годинка. Държат ме между двамата и ме гледат с нежност и гордост. Аз съм вперила широко отворени очи в обектива.

Годините минават. Майка ми и баща ми от снимката стават по-млади от мен, после по-млади от дъщеря ми и сина ми.

отмерва времето
между залеза и зрача...
кукувица

Old Photo

family album...
lights of a passing train
in the night

I often look at an old yellowish photo. My mother, my father and me. They are very young. I am around one year old. They hold me between themselves and look at me with tenderness and pride. I stare with eyes wide open at the camera.

Years pass by. My mother and father from the picture become younger than me, then younger than my daughter and my son.

measuring the time
between sunset and twilight...
a cuckoo

Дълги нощи

отворен прозорец...
по тъмната улица
светлинки две по две

Привечер е най-трудно. Чете книга. След това слуша музика – Шопен, Брамс, Сибелиус... Понякога включва телевизора, докато вечеря. Не го гледа, но има усещането, че в стаята присъства още някой. После настъпва нощта, толкова дълга, сега, през зимата. Отново слуша музика. Някъде към полунощ той се връща и я завърта в един безкраен танц, който ги понася надалече.

Виенски валс
снежна виелица
в брезова горичка

Long Nights

open window
lights run as couples
down the road

Evening is her hardest time. She reads a book. After that she listens to music – Chopin, Brahms, Sibelius... Sometimes she turns the TV on while having dinner. She doesn't watch it but feels the presence of someone else in the room. Then the night comes, so long, now in the winter. She listens to music again. Around midnight *he* returns and twirls her into an endless dance carrying them far away...

Viennese waltz...
a snowstorm
in a silver birch grove

Високо езеро

Планината вече не е същата, след като я видяхме на пътеката. Знаехме, че има отровни змии, но съвсем друго беше да я видим – блестяща на ранните слънчеви лъчи. Сега, това вече не е планина, а планина с отровна змия в нея.

Продължаваме пътя си нагоре. Минаваме през дълбоки гори, през поляни с красиви цветя. Никой не споменава змията, но всички се взираме напрегнато в пътеката. Към края на деня се изкачваме много високо. Тук няма гори, няма цветя, няма змии. Само едно езеро, отразяващо небето.

равноденствие...
на залез сенките полегнаха
да си починат

High Lake

The mountain is not the same after we see it on the path. We know there are poisonous snakes, but it is very different to see it – shiny in the early sunbeams. It is not a mountain anymore but a mountain with a poisonous snake on it.

We keep going up. We pass through deep forests, through meadows with beautiful flowers. Nobody mentions the snake but we are all staring at the path. At the end of the day we climb above the tree line. Here there are no forests, no flowers, no snakes. Only a lake reflecting the sky.

equinox...

at sunset shadows lay down
to rest

Съдържание

Хайбун	Haibun	6 / 7
Разстояния	Distances	10 / 11
Спирала	Helix	12 / 13
Слънчево затъмнение	Solar Eclipse	14 / 15
Шоколад	Chocolate	18 / 19
Отвъд физиката	Beyond Physics	20 / 21
Зайченцето Бяло	Little White Bunny	24 / 25
Сняг	Snow	26 / 27
Случайна среща	Accidental Meeting	28 / 29
Раздяла	Parting	30 / 31
Днес	Today	32 / 33
Личен разговор	A Private Conversation	34 / 35
Изкуствени сълзи	Artificial Tears	38 / 39
Без часовник	Without a Watch	40 / 41
Слънчогледова нива	Sunflower Field	42 / 43
Заслепяваща светлина	Dazzling Light	46 / 47
Сезони	Seasons	48 / 49
Вятър	Wind	52 / 53
Майка	Mother	56 / 57
Стара снимка	Old Photo	58 / 59
Дълги нощи	Long Nights	60 / 61
Високо езеро	High Lake	62 / 63

„Спирала“ / **“Helix”**: *Contemporary Haibun Online*, 4.1, March 2008 (under the title “Snow Again”).

„Слънчево зътъмнение“ / **“Solar Eclipse”**: *Contemporary Haibun Online*, 5.2, June 2009.

„Шоколаг“ / **“Chocolate”**: *Prune Juice*, #27, March 2019.

„Отвъд физиката“ / **“Beyond Physics”**: *Simply Haiku*, vol. 7, no 4, Winter 2009 (under the title “About Physics”).

„Зайченцето бяло“ / **“Little White Bunny”**: *Contemporary Haibun Online*, 5.3, September 2009.

„Сняг“ / **“Snow”**: *Simply Haiku*, vol. 6, no 4, Winter 2008.

„Случайна среща“ / **“Accidental Meeting”**: *Contemporary Haibun Online*, 4.2, June 2008.

„Личен разговор“ / **“A Private Conversation”**: *Haibun Today*, 12.3 September 2018.

„Изкуствени сълзи“ / **“Artificial Tears”**: *Prune Juice*, #27, March 2019.

„Без часовник“ / **“Without a Watch”**: *Haibun Today*, 12.4 December 2018.

„Слънчозледова нива“ / **“Sunflower Field”**: *Frogpond*, 42:1, Winter 2019.

„Заслепяваща светлина“ / **“Dazzling Light”**: *Albatros*, vol. XV, NR. 26, Winter/Spring 2015 (under the title “Northern Sun”).

„Сезони“ / **“Seasons”**: *Contemporary Haibun Online*, 10.4, January 2015.

„Вятър“ / **“Wind”**: *Modern Haiku*, vol. 49.3, Autumn 2018.

„Майка“ / **“Mother”**: *Contemporary Haibun Online*, 14.4, January 2019.

„Стара снимка“ / **“Old Photo”**: *Modern Haiku*, vol. 40.3, Autumn 2009.

„Дълги нощи“ / **“Long Nights”**: *Presence*, #63, 2019.

„Високо езеро“ / **“High Lake”**: *Modern Haiku*, vol. 42.3, Autumn 2011.

От същия автор:

Драскотина от звезда. Издателска къща „Пламък“, София, 1992.

Светулката знае... Издателство „Лада“, София, 1996.

Песен на щурец, хайку, бълг. и англ. Издателство Жанет 45, Пловдив, 2002 / *Cricket Song, haiku, Bulgarian and English.* Janet 45, Plovdiv, 2002.

Храна за луната. Издателство Жанет 45, Пловдив, 2004.

Прашинки в слънчевия лъч, хайку, бълг. и англ.
Издателство Жанет 45, Пловдив, 2007 / *Motes in the Sunbeam, haiku, Bulgarian and English.* Janet 45, Plovdiv, 2007.

Сияния и сенки се гонят. Издателство Жанет 45, Пловдив, 2009.

Град без море. Издателство Жанет 45, Пловдив, 2015.

Роса върху бурените, хайку, бълг. и англ. Издателство Смол Стейшънс Прес, София – Лондон, 2016 / *Dewdrops on the Weeds, haiku, Bulgarian and English.* Small Stations Press, Sofia – London.

Людмила Балабанова
Слънчогледова нива

Българска
Първо издание

Илюстрации *Ирина Каракехайова*
Оформление *Иво Рафаилов*
Коректор *Станислава Станоева*

Формат 60/84/16
Печатни коли 4,25

Издателство Жанет 45 ООД – Пловдив
бул. „Ал. Стамболийски“ № 9
тел. 032/60 90 90; факс: 032/60 90 60
www.janet45.com

ISBN